

WISSINKBRINK HAAKSBERGEN

Uitwerking retentiezone

odin

LANDSCHAPSONTWERPERS

INHOUD

1. Introductie	3
2. Uitwerking retentiezone	7
<i>Beplantingstypologie en sferen</i>	9
<i>Recreatie en educatie</i>	12
<i>Beheer</i>	14

ODIN LANDSCHAPSONTWERPERS

TEAM

Ramon Postma
Ronald Koerhuis

ONS ADRES

Oude Goorseweg 1
7478 SC Diepenheim
info@odinlandschap.nl
www.odinlandschap.nl

PROJECT

0727 Uitwerking Retentiezone Wissinkbrink

DATUM

25 juli 2023

PROJECTINFO

PROJECTOMSCHRIJVING

Uitwerking retentiezone Wissinkbrink

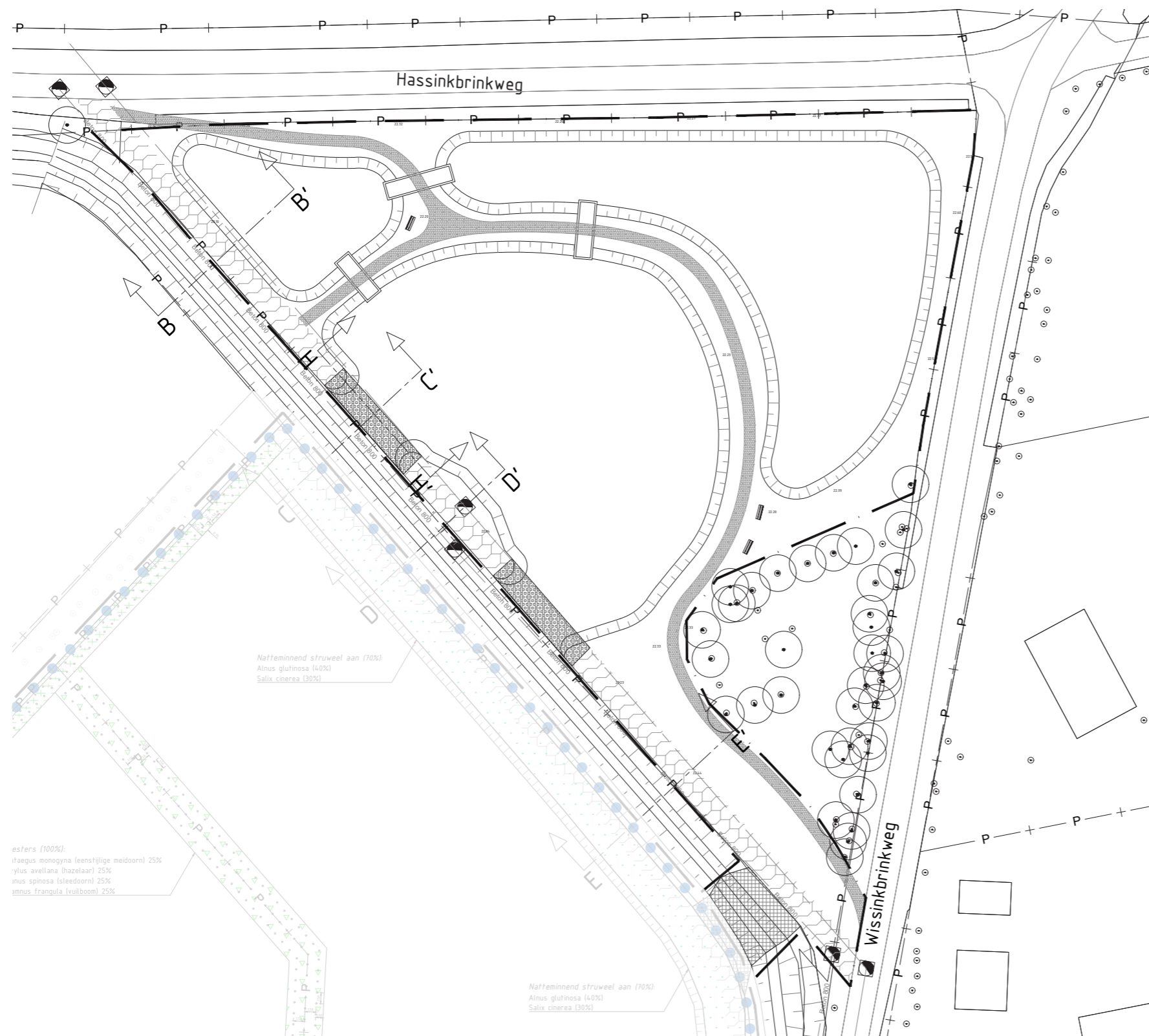
OPDRACHTGEVER

Gemeente haaksbergen

PROJECTLOCATIE

Wissinkbrink Haaksbergen

Technische tekening retentiezone (d.d. -1-12-2022, Infrasoil)

UITWERKING RETENTIEGEBIED

Voor de uitwerking van het retentiegebied is de hiernaast weergegeven technische tekening opgesteld door Infrasoil, op basis van het landschapsplan van ODIN en de daarin opgenomen KGO-maatregelen.

Op basis hiervan hebben wij in dit document nog een ontwerpsslag gemaakt. In dit document is het retentiegebied verder uitgewerkt en gaan we nader in op uitwerking van de beplantingen (o.a. randen, overgangen), de toegankelijkheid, educatie en recreatieve mogelijkheden (bijvoorbeeld verblijf en/of speelelement) en beheer. Goed en juist beheer is van belang omdat beheer van de wadi's en randen impact heeft op de ruimtelijke beleving en ecologische kwaliteiten door het jaar heen.

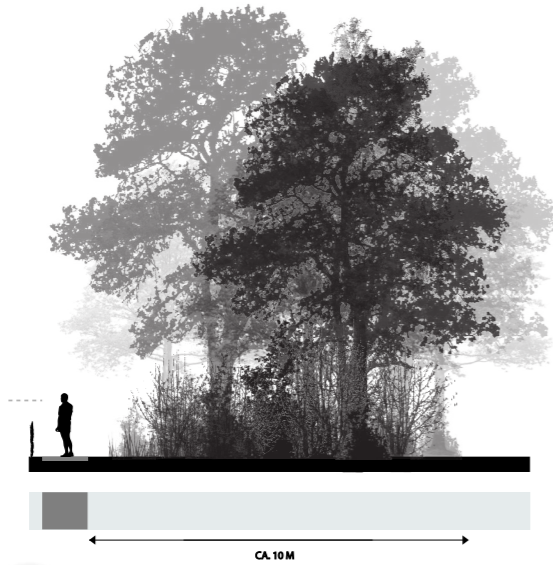
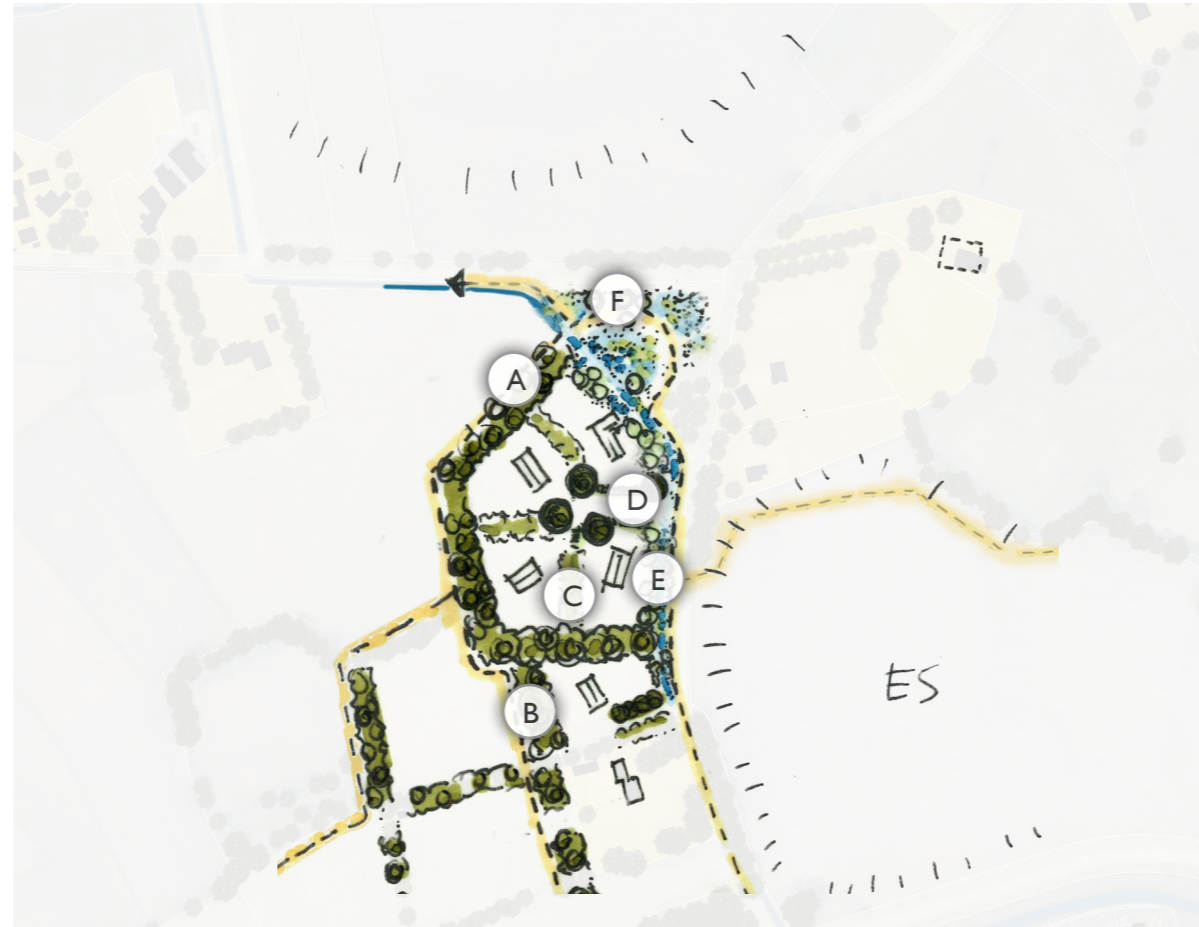
Voordat we verder ingaan op de uitwerking wordt op de volgende pagina's nog even teruggeblikt op het landschapsplan en de daarin voorgestelde uitwerking op hoofdlijnen van het retentiegebied.

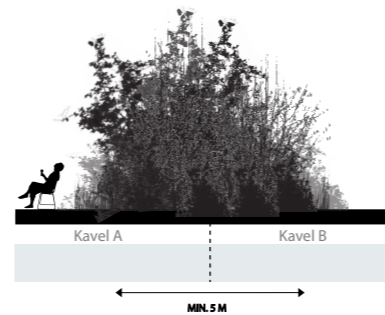
TERUGBLIK: OORSPRONKELIJKE BOUWSTENEN LANDSCHAPSPLAN

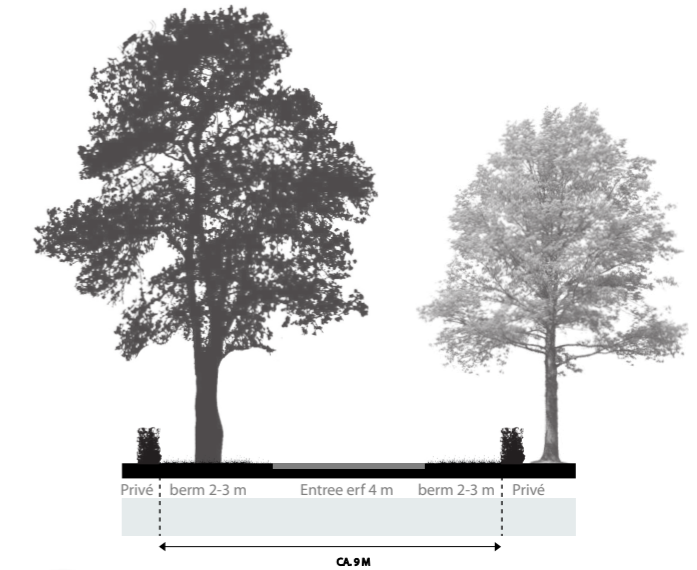
A Bestaande houtwal (5 m) aan weerszijden verbreden tot ca. 10 m (mantel/zoomvegetatie)

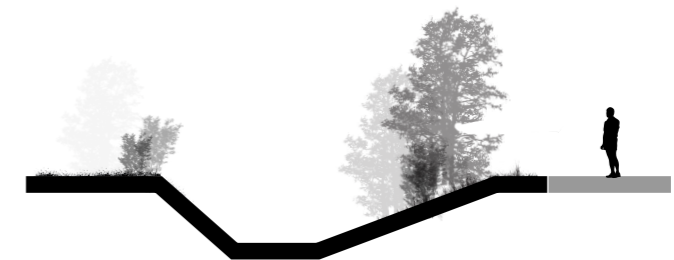
B Oorspronkelijke kleinschaligheid versterken door aanleg nieuwe houtwallen (ca. 10 m breed) in combinatie met wandelroute/ommetje

C Kavelgrenzen bestaan uit struweelranden van minimaal 5 meter breed bestaande uit inheemse soorten, zonder boomvormers.

D Entree naar het nieuwe erf in de vorm van een sobere erfonsluiting, met grasbermen en hagen op de overgang naar privé, gecombineerd met een aantal grote erfbomen.

E Bolscherbeek in overleg met waterschap natuurvriendelijker maken. Natuurlijke oevers aan de zijde van de Wissinkbrinkweg in combinatie met natterminnend struweel en groepen elzen

F Laag gelegen hoek vormgeven als natuurzone, voor o.a. retentie, maar ook voor beleving door wandelroute/ommetje onderdeel te maken van deze plek.

TERUGBLIK: OORSPRONKELIJKE UITWERKING RETENTIEGEBIED

Uitsnede wateropvanggebied

Alnus glutinosa

Voorbeelden accent/verbijzondering & boomstambank

Het driehoekige perceel op de hoek van de Wissinkbrinkweg en de Hassinkbrinkweg wordt (in overleg met het waterschap) ingericht als zone voor wateropvang in combinatie met een struinp pad voor recreatief medegebruik. Hiertoe wordt de bovenste toplaag (ca 30-40 cm) afgegraven (Nader onderzoek naar de gewenste ontgravingdiepte is noodzakelijk). Door het afgraven ontstaan goede condities voor de spontane ontwikkeling van natuurlijke vegetatie. Uitgangspunt is een gesloten grondbalans. Vrijkomende grond wordt bij voorkeur benut binnen voorgenomen totaalontwikkeling.

Wateropvanggebied:

- Vergraven/ontgraven ca 4.500 m² (uitgangspunt is gesloten grondbalans)
- Aanbrengen accent/verbijzondering ter hoogte van wandelpad (bijv. zwerfkei/houtsculptuur, bijzondere paal)
- Toevoegen rustpunt in de vorm van een boomstambank
- Realiseren eenvoudige loopbrug over Bolscherbeek
- Aanplant bomen:
 - Alnus glutinosa (6x), maat 20-25

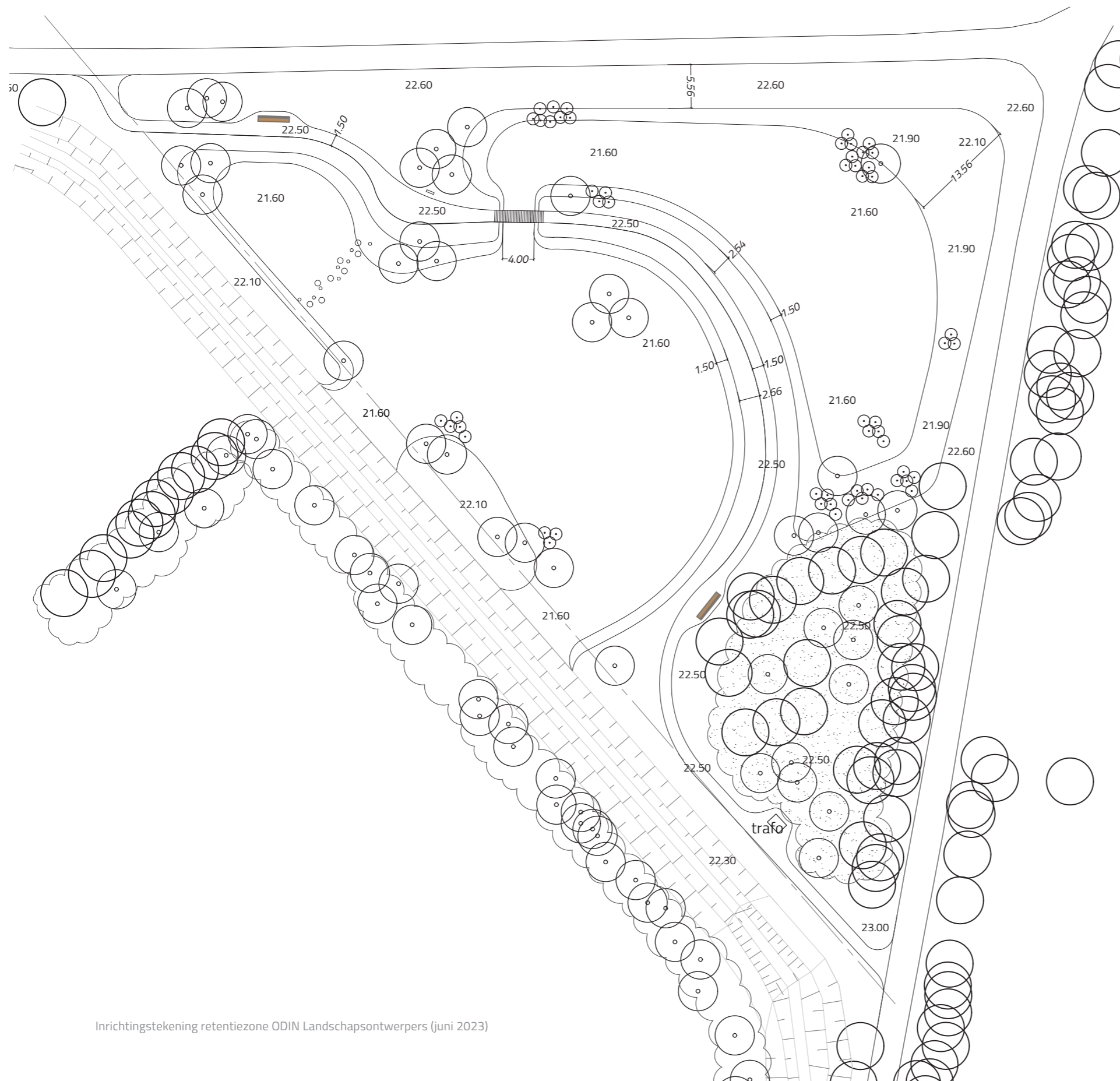

Struinp pad

Voorbeelden boomstambrug

UITWERKING RETENTIEZONE

Op basis van het landschapsplan en de technische uitwerking door Infrasoil is door ons een basisontwerp opgesteld dat is uitgewerkt in de hiernaast weergegeven inrichtingstekening.

Aanvullend op de inrichtingstekening gaan we in dit document in op:

- beplantingstypologie en -sferen
- recreatieve en educatieve elementen
- beheervoorstel

Het basisontwerp wijkt daarbij af van de technische uitwerking, echter de structuur op hoofdlijnen komt grotendeels overeen. Ten opzichte van de technische uitwerking hebben wij vooral gezocht naar verfijning op het gebied van landschap en beleving. Zo ontstaat in onze ogen een aantrekkelijker en meer natuurlijke vormgeving. Dit betekent bijvoorbeeld dat we minder techniek en materiaal toepassen.

Daarnaast is het wandelpad iets aangepast (mede vanwege de locatie van de te realiseren trafo) en op één plek is een avontuurlijke oversteek gecreëerd met 'stapstammen/stapstenen'. Op deze manier ontstaat in onze ogen een extra natuurvriendelijke zone, passend in het landschap. Het waterbergend vermogen van de retentiezone blijft met deze verfijning nagenoeg gelijk.

BEPLANTINGSTYPOLOGIE EN SFEREN

Bestaande bomen

Bestaande bomen bevinden zich langs de randen van het terrein en in de vorm van een klein bosje. In dit bosje staan deels eiken en deels populieren.

Nieuwe bomen en struiken

Op diverse plekken worden nieuwe bomen en/of boomgroepen geplant, die samen kunnen gaan met her en der een struikvormer. Aanplanten met twee onverduurzaamde boompalen.

- A.g. Alnus glutinosa (zwarte els), veren maat 12-14 (17x)
- B.p. Betula pendula (ruwe berk), veren maat 12-14 (9x)
- P.n. Populus nigra (zwarte populier), veren maat 12-14 (3x)
- U.l. Ulmus laevis (fladderiep), veren maat 12-14 (11x)
- S.c. Salix cinerea (grouwe wilg), bosplantsoen, levermaat 100/120, aanplanten in groepen van 3-5 stuks (totaal ca. 55 stuks)

Onderbeplanting bosje (ca. 850 m²)

Bosplantsoen, levermaat 100/120, aanplanten in driehoeksverband 1 st /m² in groepen van 3-5 stuks

- C.m. Crataegus monogyna (eenstijlige meidoorn), 15%
- C.a. Corylus avellana (hazelaar), 5%
- P.s. Prunus spinosa (sleedoorn), 20%
- R.f. Rhamnus frangula (vuilboom), 20%
- E.e. Euonymus europaeus (kardinaalsmuts), 20%
- V.o. Viburnum opulus (gelderse roos), 20%

Grasmengsel retentiegebied (zie ook bij beheer)

Toepassen wadmengsel W1 - voor lichte grond
Gemiddeld 1 tot 1,5 gram per m²

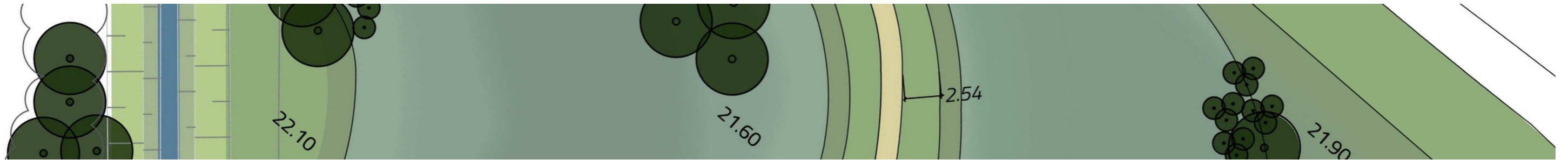
Grasmengsel berm (zie ook bij beheer)

Aansluiten bij bestaande berm, voor 20% doorzaaien met mengsel G1 of G5 van Cruydhoeck
Gemiddeld 1 gram per m²

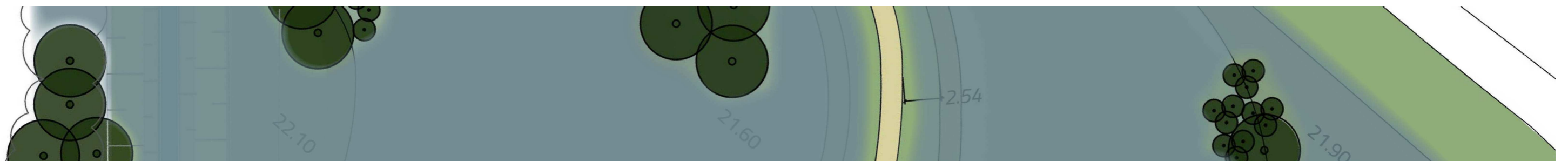

Opgewerkte Inrichtingstekening retentiezone

DWARSPROFIEL

DWARSPROFIEL BIJ T=100

BEPLANTINGSTYPOLOGIE
EN SFEREN

ELZEN

RUWE BERK

GELDERSE ROOS

W1 MENGSEL

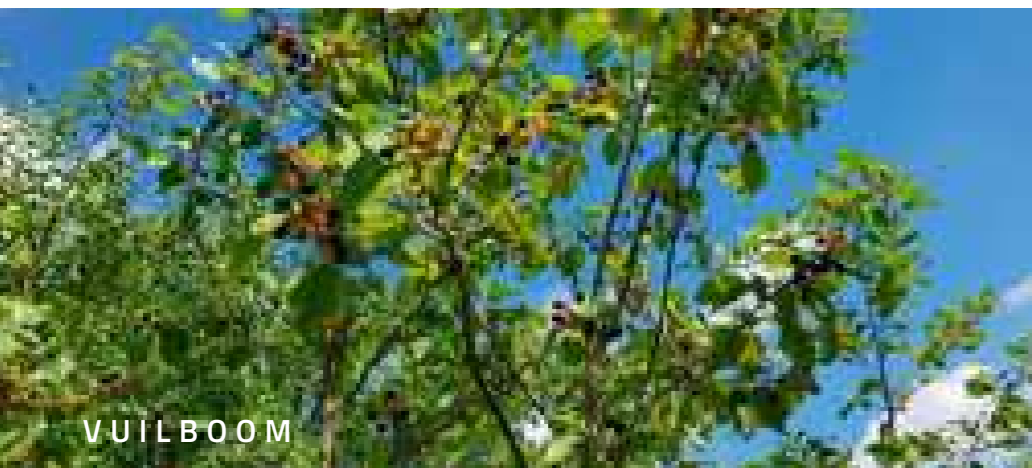
KARDINAALSMUTS

SLEEDOORN

ZWARTE POPULIER

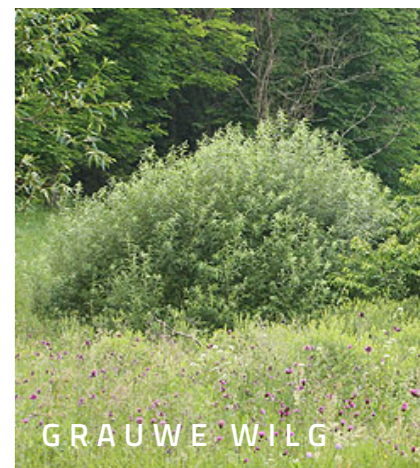
VUILBOOM

MEIDOORN

HAZELAAR

GRAUWE WILG

RECREATIEVE EN EDUCATIEVE ELEMENTEN

Om mensen het retentiegebied te laten beleven wordt een wandelpad aangelegd. het pad sluit aan op de Wissinkbrinkweg en slingert vervolgens door de retentiezone. Onderweg passeer je een bruggetje en kom je bij een beleeftje waar je lekker even kunt zitten en waar kinderen middels stapstammen het retentiegebied over kunnen steken. De dynamiek van het water en het belang van water vasthouden wordt duidelijk uitgelegd op een informatiebord. Een bord dat mensen inzicht geeft in hoe het watersysteem hier werkt en hoe belangrijk water voor de leefbaarheid van het gebied en daarmee voor de soorten die er leven!

Wandelpad

Uitvoeren in Padvast of soortgelijk. Na de retentiezone gaat het pad langs de Hassinkbrinkweg over in een graspad/maaipad.

Bruggetje

Eenvoudig bruggetje met touw als leuning/houvast (1x)

Bankjes

Robuuste boomstambanken (2x, bijvoorbeeld Parkbank type Toronto 200 of Oakville 200, JaapdeVrieproducties.nl of gelijkwaardig)

Informatiebord

In samenwerking met waterschap? Informatie over wateropvang/droogte/overlast/wat kun je zelf doen etc. (1x)

Stapstammen

Lage palen om op te stappen i.c.m. hogere palen voor houvast (1x, bijvoorbeeld Robinia stelten, robiniaspeeltoestellen.com OF van lokaal geogst circulair hout)

In de toekomst kunnen wellicht extra elementen worden toegevoegd aan het gebied. Denk daarbij bijvoorbeeld aan een insectenhotel (of een aantal), een speelhut/wilgenhut, een fietsparkeerboomstam etc. Mogelijk in samenwerking met partijen als IVN/Natuur en Milieu/lokale scholen of instellingen.

RECREATIEVE EN EDUCatieve ELEMENTEN

GRASPAD

BANKJE

HALFVERHARD PAD

INFOBORD

STAPSTAMMEN

FIETSPARKEERBOOMSTAM

INSECTENHOTEL

BOOMSTAMBRUGGETJE

WILGENHUT

STAPSTAMMEN

ONTDEKKEN!

BEHEER

Voor een juiste uitstraling, passend beeld, behoud van bergend vermogen en voor de biodiversiteit is het van belang om op de juiste manier te beheren. In deze paragraaf gaan we in op de beheersmaatregelen voor het retentiegebied.

Nieuwe bomen:

- Doorsnoeien bij aanplant ter versterking van de groei van de bomen
- Beveerde bomen vrij uitgroeiend
- 1e 3 jaar watergeven naar behoefte
- 1e 3 jaar herstel boompalen/banden
- 1e 3 jaar inboet indien nodig
- Daarna opnemen in 3 jaren cyclus snoei
- Niet maaien binnen kroonprojectie

Onderbeplanting bosje:

- 1e 2 jaar watergeven naar behoefte.
- 1e 2 jaar concurrentievegetatie maaien met bosmaaier + beschermring 2x/j.
- Bosplantsoen mulchen met vrijgekomen blad uit openbare ruimte (om water beter vast te houden en om concurrentievegetatie tegen te gaan)
- 1x/6 jaar verjonging/uitdunning.

Kruidenrijk grasmengsels

- Retentiegebied wordt ingezaaid met W1 mengsel. Daarbij maken we onderscheid in wadi 1 (met voordes gekoppeld aan de Bolscherbeek) en wadi 2 (in oksel Wissinkbrinkweg en Hassinkbrinkweg)
- wadi 1: 1 x per jaar maaien en afvoeren in september (borging bergingsfunctie in de winter)
- wadi 2: 1 x per jaar maaien en afvoeren in voorjaar (zodat deze wadi in najaar juist rijk bloeiend is!)
- Wandelpad gaat mee in beide cycli en wordt 2 x per jaar gemaaid, net als de bermen

